

Става дума за онзи невъзможен достъп (в исторически и социален план) на циганите до възлови позиции в законодателната, изпълнителната и съдебната власт, т. е. до управленски и високо структурирани във вертикалнизираното и йерархизираното обществено пространство рубежи, които неизбежно са обвързани и с производството на специфичен „боклук“ – исторически, политически, държавнически и пр. грешки, неправилни решения, волунтаристични актове, стратегически необосновани концептуални схеми и т. н. В такъв план ромите винаги са се оказвали единствено консуматори на този боклук паралелно с останалите граждани от съответната страна. Но тъкмо поради маргиналния си социален статус те са били и най-потърпевши от производството и разнасянето на тази дефектна, бракувана и особена „продукция“, от управленския боклук. От онзи боклук в сферата на по- и най-високите етажи на държавността, от който е зависела и зависи съдбата и историческата орис на милиони хора, независимо от етничния им произход.

Напълно преувеличени и спекулативни са онези представи и оценки за историческата и обществената опасност на ромското присъствие в съвременните кризисни времена, базирани на фалшифицирано раздухваните и селективно ранжиряните криминогенни сводки на различни медийни средства и източници. Защото, без да се отрича прогресивно растящата криминогенност сред циганското население (с оглед на неговото изключително трудно настояще и непредсказуемо в голяма степен бъдеще), обективно би следвало да се каже, че историческата отговорност и вина за вертикалнизирано произвеждане и впоследствие тотално разпространяван (и вертикално, а за народа най-вече хоризонтално) боклук, т. е. управленските грешки, в сегашния период не са и не могат (по естествени и обясними причини) да бъдат дело и вменен дълг на ромите. Тъкмо този специфичен боклук в изключителни размери, същност и форма предопределя историческия трагизъм на житейското съществуване на огромни маси от хора, в т. ч. и на самите цигани.

Разбира се, във времена като днешните, когато старите ценностно-нормативни системи са разрушени, а новосъздаваните все още не са намерили адекватно практическо приложение, е напълно естествено (в ситуацията на подобен аксиално-прескриптивен ентро-